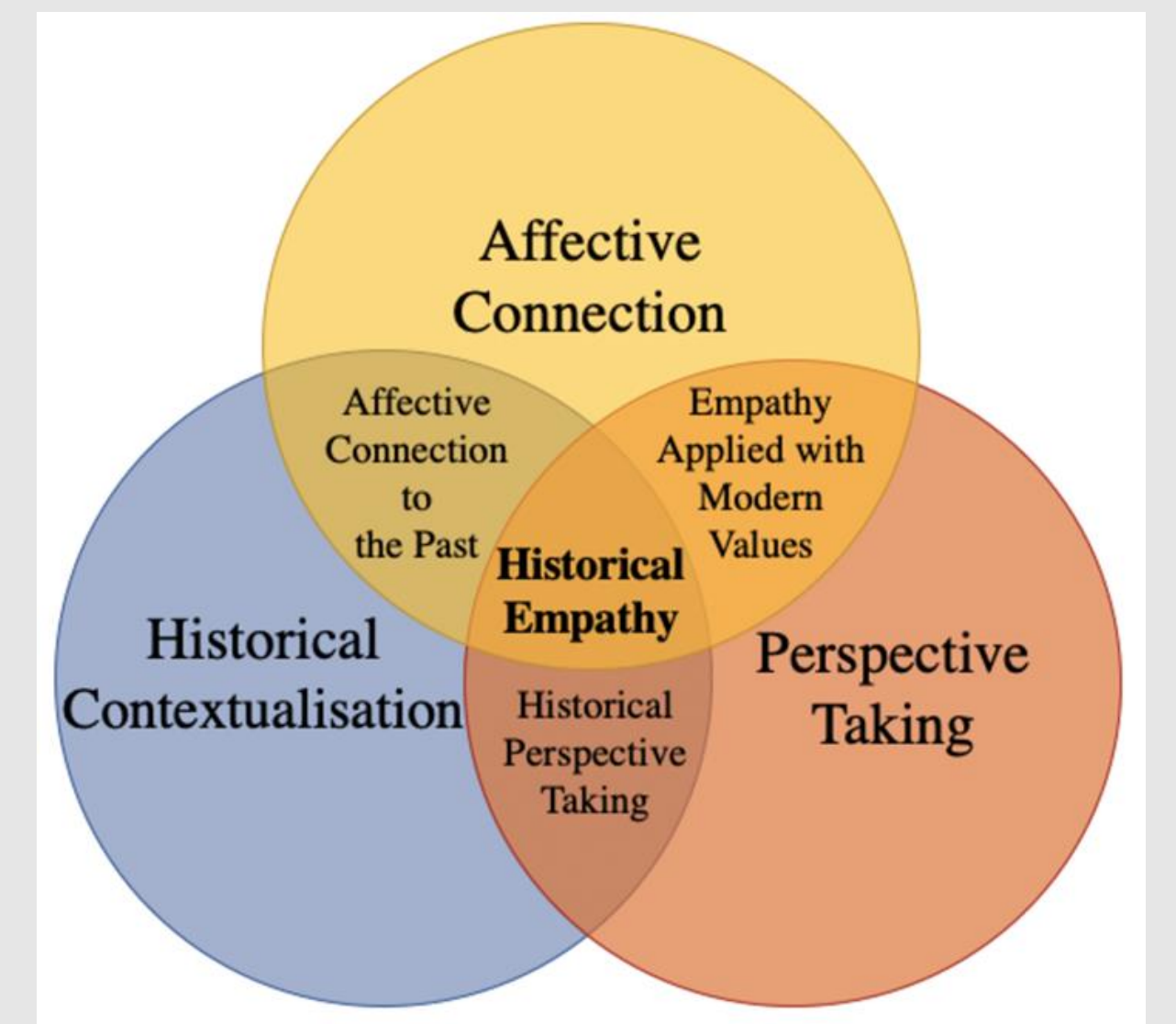

DIVERSITEIT EN BURGERSCHAP IN DE HISTORISCHE ONDERWIJSPRAKTIJK

HISTORISCHE EMPATHIE ALS COMPETENTIE BIJ CONTROVERSIËLE HISTORISCHE ONDERWERPEN

Controversiële en sensitieve historische onderwerpen

- * Brede scala of toch niet?
- * Good practices in het Vlaams geschiedenisonderwijs
- * Curricula design Educatieve Master Geschiedenis
- * Sleutelcompetenties Burgerschap m.i.v. samenleven en Historisch Bewustzijn

Context

- Superdiverse samenleving weerspiegeld in de klas
- Verleden in vraag gesteld
- Maatschappelijke vraagstukken

Onderzoeksvragen

- Welke onderwerpen ervaren Vlaamse leerkrachten geschiedenis in de bovenbouw van het so als controversieel en/of sensitief?
- Welke onderwijspraktijken hanteren leerkrachten geschiedenis in de bovenbouw van het so bij het lesgeven over controversiële en sensitieve historische onderwerpen?
- Biedt historische empathie als pedagogisch-didactisch tool een kader in het omgaan met controversiële en sensitieve onderwerpen?
- Welke professionele competenties vinden we terug bij leerkrachten met *good practices* aangaande controversiële en sensitieve topics?

Toekomst en belang?

- Pedagogisch-didactisch tool voor (toekomstige) leerkrachten ontwikkelen
- Evidence-based curricula EduMa versterken
- Vlaamse samenleving superdivers → multiperspectieve blik op het verleden én heden én toekomst

Doelstellingen

- In kaart brengen van onderwijspraktijken
- Historische empathie als theoretisch kader
- Ontwikkelen van pedagogisch-didactisch kader
- Curricula design EduMa Geschiedenis

Onderzoeksmethoden

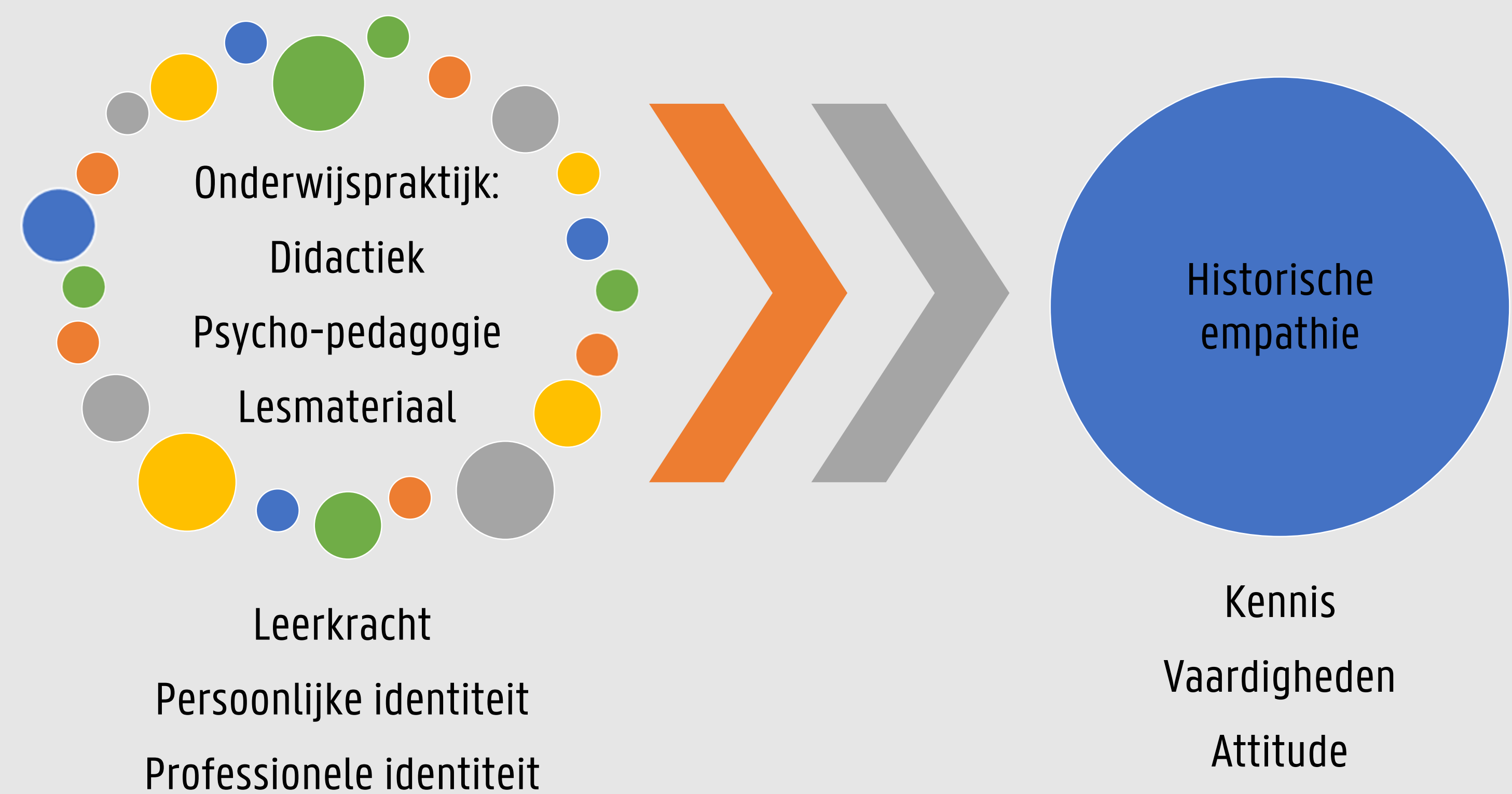
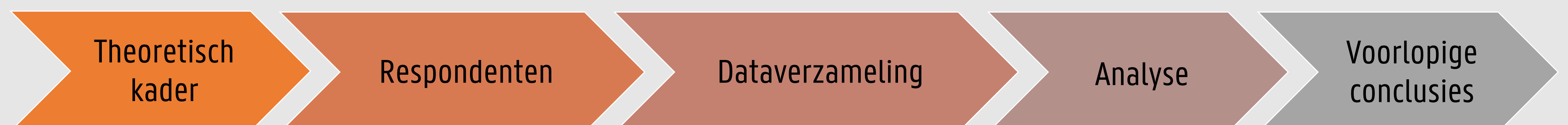
- Respondenten = Vlaamse leerkrachten
- Scholen in Vlaanderen en Brussel
- Verscheidene onderwijsnetten
- Via semi-gestructureerde diepte-interviews
- Via observaties in klascontext
- Via gesprekken met leerlingen

Analyse

- Transcriberen en coderen van interviews
- Coderen van observaties
- Coderen van gesprekken met leerlingen

Voorlopige onderzoeksresultaten

- Controversiële onderwerpen ifv klassamenstelling
- Safe space en open 'mentale' ruimte
- Onderwijsleergesprek en dialoog
- Ratio/logos én pathos
- Kritische bronnenanalyse en multiperspectiviteit
- Kritische reflectievaardigheden

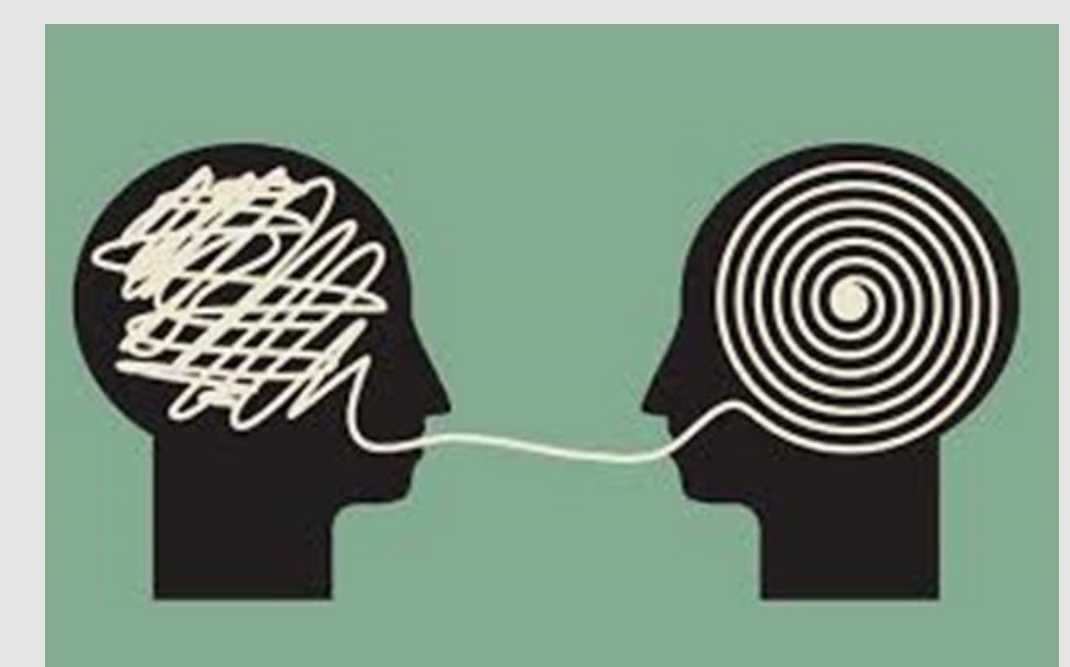

Maatschappelijke impact & Vakdidactisch onderwijsonderzoek

Door onderwijsprofessionals te versterken in hun pedagogisch-didactisch handelen creëren we een leeromgeving waarin controversiële en sensitieve onderwerpen een plaats krijgen als leermoment voor alle leerlingen én de leerkrachten. De geïnternaliseerde generieke en specifieke competenties vormen het handelingskader voor jong volwassen leerlingen die ze kunnen 'activeren' in uiteenlopende (maatschappelijke) contexten.

Bevindingen:

- Kennis, vaardigheden én attitudes
- Plaats voor logos én pathos in zowel de onderwijspraktijk als de analyse v/h verleden
- Actief analytisch luisteren
- Actief verhelderende en verdiepende vragen stellen
- Kritische bronnenanalyse en multiperspectiviteit
- Kritische reflectievaardigheden
- Eigen (historische) referentiekaders

Contact

Naima.lafrarchi@ugent.be
<https://research.flw.ugent.be/nl/naima.lafrarchi>

Universiteit Gent

@ugent

Ghent University